

ग्रामीण रुग्णालय, चौसाळा, ता.जि.बीड चे
इमारत बांधकामाचे अंदाजपत्रकास
प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: प्रशामा-२०२५/ प्र.क्र.०८ / आरोग्य-४
मंत्रालय, १० वा मजला, संकुल इमारत,
गोकूळदास तेजपाल रुग्णालय आवार, मुंबई.
दिनांक : ०९ एप्रिल, २०२५.

वाचा:-

सहसंचालक, आरोग्य सेवा, रुग्णालये (राज्यस्तर), मुंबई यांचे पत्र क्रमांक: आआसे/कक्ष-
३/ टे.६/ग्रारुचौसाळा ३० खाटाबांधकाम/१३९५१-५२/२४, दिनांक ११.१०.२०२४.

प्रस्तावना:-

प्राथमिक आरोग्य केंद्र, चौसाळा, ता. जि. बीड चे ग्रामीण रुग्णालयामध्ये श्रेणीवर्धन करण्यास शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, दिनांक ३०.०१.२०२० अन्वये मान्यता देण्यात आली होती. त्यानुषंगाने श्रेणीवर्धित ग्रामीण रुग्णालय इमारत बांधकामाच्या अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

सदर श्रेणीवर्धित चौसाळा ग्रामीण रुग्णालय इमारत बांधकामाचे मंत्रालयीन सार्वजनिक बांधकाम विभागाने परिगणित केल्याप्रमाणे व इमारतीचे जोते क्षेत्रफळ व शासकीय इमारती हे IPHS मानकाप्रमाणे असल्याच्या अटीच्या अधिन राहून उच्चस्तरीय सचिव समितीने सोबतच्या “परिशिष्ट-अ (RECAPITULATION SHEET)” मध्ये दर्शविण्यात आल्याप्रमाणे रु. २४४५.६३ लक्ष (रुपये चोवीस कोटी पंचेचाळीस लक्ष त्रेसष्ट हजार फक्त) इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास मान्यता दिली आहे. त्यानुसार उपरोक्त अटीच्या व खालील अटी व शर्तीच्या अधिन राहून ग्रामीण रुग्णालय, चौसाळाच्या इमारत बांधकाम अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे:-

अटी व शर्ती :-

- १) इमारतीचे आराखडे हे सार्वजनिक बांधकाम विभाग/शासकीय इमारतीच्या अनुज्ञेय मानकास अनुसरून असण्याची खातरजमा करावी. अशा नकाशांना व वास्तुमांडणी आराखड्यास शासनाचे वास्तुशास्त्रज्ञ यांची मान्यता घेण्यात यावी.
- २) इमारत बांधकाम करण्यापूर्वी विद्युतीकरणाच्या कामासाठी मुख्य अभियंता (विद्युत) व स्थापत्यांच्या कामासाठी मुख्य अभियंता (स्थापत्य) यांची तांत्रिक मंजूर घेण्यात यावी.
- ३) कामासाठी निविदा मागविण्यापूर्वी सदर कामास मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांची तांत्रिक मंजूरी घेणे आवश्यक राहिल.
- ४) बांधकामासाठी उपलब्ध होणाऱ्या नियतव्ययामधून सदर कामास निधी उपलब्ध करून देण्याच्या अटीच्या अधिन राहून प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

- ५) सदर कामाची ई-निविदा करतांना कामाचे तुकडे न करता एकत्रित निविदा करण्यात यावी.
  - ६) कामासाठीच्या जागेची उपलब्धता, योग्यता व जागा पुरेशी आहे किंवा नाही याबाबतची खात्री संबंधित आरोग्य संस्था प्रमुखांनी करावी.
  - ७) क्षेत्रिय जागेच्या परिस्थितीनुसार व आरोग्य संस्थांच्या आवश्यकतेनुसार प्रस्तावित कामाच्या किंमतीमध्ये अनावश्यक वाढ करण्यात येवू नये.
  - ८) सदरचे अंदाजपत्रक हे ढोबळ नमुना अंदाजपत्रक असल्याने, या कामांच्या सविस्तर अंदाजपत्रकांना तांत्रिकदृष्ट्या मान्यता ही सार्वजनिक बांधकाम खात्याच्या त्या-त्या क्षेत्राच्या सक्षम अधिकाऱ्यांकडून करण्यात येईल.
  - ९) स्थानिक ग्रामीण नगर विकास संस्थेच्या संबंधित नियमानुसार बांधकाम परवानगी तसेच भोगवटा प्रमाणपत्र मिळविण्याची जबाबदारी सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांची राहिल.
  - १०) प्रत्यक्ष काम करतेवेळी पर्यावरण विभाग, शासन निर्णय क्र.इएनव्ही-२०१३/प्र.क्र.१७७/तां.क.१ दि. १० जानेवारी, २०१४ मध्ये उल्लेख करण्यात आलेल्या मार्गदर्शक तत्वांनुसार कार्यवाही करण्यात यावी.
  - ११) रुग्णालयाचे नकाशे तपासून नकाशांमध्ये रुग्णालयासाठी आवश्यक ऑक्सिजन पाईपलाईन, एअर कंडीशनरसाठी जागा व त्यांच्या duct चे नियोजन, दिव्यांगांकरीता करावयाच्या सोयीसुविधा, त्या व्यक्तींसाठी रुग्णालयात करावयाचे पथ-वे इ. तसेच याबाबतची Functionality विचारात घेवून रुग्णालयाचे नकाशे सुधारीत करण्यात यावेत. तसेच रुग्णालय डिझायनिंग मधील तज्ञ व्यक्ती व रुग्णालयाशी संबंधित डॉक्टर व कर्मचारी यांचेशी चर्चा करून त्यानुसार रुग्णालयाचे नकाशे सुधारित करण्यात यावेत.
  - १२) केंद्र शासनाकडून निर्गमित IPHS च्या २०२२ च्या मार्गदर्शक सुनचांनुसार अंदाजपत्रकामध्ये सुधारणा समाविष्ट करून प्रशासकीय मान्यतेच्या किंमतीच्या मर्यादेत राहून इमारतीचे बांधकाम करण्यात यावे.
  - १३) ढोबळ स्वरूपात धरण्यात आलेल्या तरतूदीबाबत काम करतेवेळी विस्तृत अंदाजपत्रक करूनच काम हाती घ्यावे.
  - १४) प्रस्तावित करण्यात आलेल्या इमारतीचे जोते क्षेत्रफळ व शासकीय इमारती यांच्या अनुज्ञेय मानकाप्रमाणे असल्याची खातरजमा करण्यात यावी.
  - १५) क्षेत्रियस्तरावर सदर बांधकामाचा संबंधित उपसंचालक आरोग्य सेवा व जिल्हा शल्य चिकित्सक यांनी वेळोवेळी आढवा घ्यावा.
  - १६) सार्वजनिक बांधकाम विभाग, शासन निर्णय क्र.बीडीजी२०१७/प्र.क्र.६०/इमा-२, दि.०७.०७.२०१७ अन्वये कार्यवाही करावी.
  - १७) नियोजित जागा उपभोक्ता विभागाच्या ताब्यात असल्याचे प्रमाणपत्र प्राप्त करूनच सदर कामाच्या निविदा सुचना प्रसिध्द करण्यात याव्यात.
२. सदर कामावरील खर्च मागणी क्रमांक- लेखाशिर्ष "४२१०- वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यावरील भांडवली खर्च, ०२- ग्रामीण आरोग्य सेवा (वैद्यकीय सहाय्य), ११०- रुग्णालये व दवाखाने, ०४- सार्वजनिक आरोग्य, १०४- सामुहिक आरोग्य केंद्र, (००) (०१)- मोठी बांधकामे (४२१० ०३९१), ५३- मोठी बांधकामे" याखाली भागविण्यात यावा.
३. सदर शासन निर्णय, वित्त विभागाच्या शा.नि. क्र.विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/ विनियम,

भाग-२, दि.१७.०४.२०१५ व शुध्दीपत्रक, दि.२०.०९.२०१९ सोबतच्या परिशिष्ट भाग-पहिला, उपविभाग-पाच मधील अनुक्रमांक १ परिच्छेद क्र.१३४ नुसार प्रशासकीय विभागांना प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारात तसेच सार्वजनिक बांधकाम विभाग, अनौपचारिक संदर्भ क्र.४७/२०२५/इमा-२, दिनांक ०७.०३.२०२५ व उच्चस्तरीय सचिव समितीच्या दिनांक २०.०३.२०२५ रोजीच्या बैठकीत दिलेल्या मान्यतेनुसार (इतिवृत्त अ.क्र.२१) निर्गमित करण्यात येत आहे.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५०४०९१२०२३१५११७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

**KAVITA
PRADIP
PISE**

Digitally signed by KAVITA PRADIP PISE
DN: c=IN, o=GOVERNMENT OF
MAHARASHTRA, ou=PUBLIC HEALTH AND
FAMILY WELFARE DEPARTMENT,
2.5.4.20=895d4dc43ba3105440c03294314
46ae8333ab89578925b2d77d3806165dbd
487, postalCode=400032, st=Maharashtra,
serialNumber=AEEF37624AA6E5EA1AAA9
9D244C6C2A5F135097E5C07486A35D423
835B4EC728, cn=KAVITA PRADIP PISE
Date: 2025.04.09 12:12:18 +05'30'

(कविता पिसे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. महालेखापाल १/ २, महाराष्ट्र (लेखा व लेखापरिक्षा) / लेखा व अनुज्ञेयता, मुंबई/ नागपूर.
२. आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
३. सहसंचालक, आरोग्य सेवा, रुग्णालये (राज्यस्तर), मुंबई.
४. सहसंचालक, आरोग्य सेवा (अर्थ व प्रशासन), मुंबई/ पुणे.
५. उपसंचालक, आरोग्य सेवा, लातूर मंडळ, लातूर.
६. सहाय्यक संचालक (लेखा व लेखापरिक्षा), आरोग्य सेवा, पुणे.
७. जिल्हा शल्य चिकित्सक, जिल्हा रुग्णालय, बीड.
८. जिल्हा कोषागार अधिकारी, बीड.
९. सार्वजनिक बांधकाम विभाग (इमा-२), मंत्रालय, मुंबई.
१०. विनिमय कार्यासन, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. कार्यासन अधिकारी (अर्थसंकल्प), सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२. निवडनस्ती (आरोग्य-४), सा.आ.वि.

शासन निर्देश क्र. प्रशास-२०२५/प्र.क.०८/आदेश-४, दि. ०९/०४/२०२५

Name of the Department : Public Health Department					
Name of Work : Construction of 30 Bedded Rural Hospital at Chausala, Dist - Beed.					
Executing Agency : Public Works Department					
Land Availability : Yes					
Architect : Government					
RECAPITULATION SHEET					
Sr. No.	Particulars of Scope	Unit Rate Norms Rs Per (Sqmt./ Meter/ LumpSum etc.)	Cost Rs.		
			Component Wise	Total	
(A) ESSENTIAL ITEMS (Components)					
1	Building proper (Built Up Area - Sq.m)				
	Ground Floor	4902.00 Sq. M	28,000	13,72,56,000	
	Total B.U.A. =	4902.00 Sq. M		Sub Total (A1)	13,72,56,000
2	Electrification	Internal	5% of (A1)	68,62,800	
		External	6% of (A1)	82,35,360	
	Fire Fighting Arrangements etc.		@800/Sq.mt.	39,21,600	
	Pump house, bore well etc		L.S.	5,00,000	
	CCTV		L.S.	2,00,000	
				Sub Total (2)	1,97,19,760
3	Water Supply & Sanitary Works		5% of (A1)		Sub Total (3)
					68,62,800
4	Furniture (Non Medical)	3431.40 Sq. M	5000		Sub Total (4)
					1,71,57,000
				Sub Total (A)	18,09,95,560
(B) MISCELLANEOUS ITEMS					
	Compound Wall & Gate (Rmt.)	400.00	8,000	32,00,000	
	Water Main Storage	20000 Litres	23	4,60,000	
	Internal road, Land Development, Parking, Land Scaping, Soil Investigation etc.		4.5% of (A)	81,44,800	
	Plantation (20% of B.U.A. x Rs 1650/-)	980.40	1,650	16,17,660	
				Sub Total (B)	1,18,04,800
				Project Cost (P)= (A) + (B)	19,28,00,360
(C) PROVISIONS					
	(i) Contingencies	4% on (sub total A1)		54,90,240	
	(ii) GST	18% on (P)		3,47,04,065	
	(iii) Price Escalation	5% on (P)		96,40,018	
	(iv) Labour Insurance	1% on (P)		19,28,004	
				Sub Total (C)	5,17,62,326
				TOTAL PROJECT COST (TPC) (A+B+C)	24,45,62,687
				Say Rs. Lakhs	2445.63
1	Bldg Civil (A1)	=	Rs	28,000 /Sqm	
2	Bldg Civil, Elect, Water Supply, Furniture (A)	=	Rs	36,923 /Sqm	
3	Total (A+B)	=	Rs	39,331 /Sqm	